

Nadat de vroege snelboot ons aan land heeft gezet, beginnen we met koffie. Even landen op Terschelling. Het plan is om in drie dagen Terschelling rond te wandelen over de oranje-geel gemarkeerde streekpaden (onderdeel van het Waddenwandelen). We staan nu aan begin. Ons doel is het dorp Oosterend aan het andere eind van het eiland is onze bestemming vandaag. Onze rugzakken zijn zo licht mogelijk bekapt; alleen het hoognodige gaat mee om het ook een beetje comfortabel te hebben. Met rugzak, regenkleding en reuze veel zin ga ik samen met Carine op pad.

Woest wandelweekend Drie daags wandelavontuur Terschelling

Nadat we de Walvis gepasseerd zijn, lopen we het eerste stuk evenwijdig aan het fietspad, langs de rand van het Groene Strand. Reisgenoot Carine is verrast te zien hoe ver de zee het land in kan komen en dus hoever het Groen Strand eigenlijk reikt. Zo'n twee kilometer, schat ik. De Noordsvaarder was vroeger een losse zandplaat die in de loop der tijd naar Terschelling is 'gewandeld', bij het Groene Strand is vastgeplakt en er nu helemaal bij hoort. Zonder de Noordsvaarder zou het daar op West maar een kale boel zijn.

Waar het Groene Strand ophoudt verlaten laten we ook het weidse uitzicht over de Noordsvaarder en duiken het bos van West-Terschelling in.

Je kunt hier de stilte gewoon horen totdat langzaam aan de noordzijde het geluid van de ruisende branding onze oren binnen dringt. We gaan een paar keer links, een paar keer rechts en komen uit op de Longway. "It's a long way to Tipparary" zou vandaag ook wel ons marslied kunnen zijn. Want we lopen een flink stuk rechtuit over het met schelpen beklede fietspad. Op een gegeven moment besluiten we daarom af te slaan en wat te gaan zwerven. En het leuke op Terschelling is dat je overal – oerol in het Terschellings – mag wandelen. Een klein paadje brengt ons prachtige vergezichten over de duinen aan de 'binnenkant' van het bos. We maken een stop

om van zon, uitzicht en ons meegebrachte kopje thee te genieten. En wat te snoepen erbij, dat lopen we er wel weer af. Vandaag staat er immers zo'n 15 km op het programma.

Na wat wild struinen door de duinen pakken we de route weer op en lopen verder op de Longway. Als we West aan Zee in zicht hebben besluiten we wederom het fietspad te verlaten om nu aan de linkerkant te gaan zwerven richting de parkeerplaats en het reddingsbootstation. Een paar prachtige, woeste, valleien zijn onze beloning voor de extra meters die we omhoog en omlaag klimmen. 'Eldorado' doet z'n naam eer aan. Bovenop het duin slaat de stevige noordwestenwind ons om de oren.

Daarom maken we tijd voor een echte pauze met thee en warme tosti's bij een knapperig haardvuur in Hotel Paal 8. Daarna weer in de benen komen valt niet mee. Maar we weten dat het volgende stuk van de route ons over het strand voert, en daar hebben we zin in.

Het tempo gaat er daar behoorlijk uit omdat we maar foto's blijven maken. Die drie-tenige strandlopers zijn ook zóó leuk en de reflecties van de wolken zóó mooi.....

Bij Midsland aan Zee aangekomen duikt de route weer over de duinen en voert ons daarna dwars door de duinen naar Formerum aan Zee. We zien de vergane glorie van het oude hotel het Punthoofd al blakend in de zon liggen als voor ons een groot bunkercomplex opduikt. Ook daar maken we even een uitstapje doorheen; een bijzonder labyrint van gangen en bouwsels in de duinen. Dan glijden we van

de duinen zo de voordeur van Strandhotel Terschelling binnen. De storm van de afgelopen weken heeft het duin ongeveer voor de deur afgeleverd. En ons nu dus ook.

We hebben er bij dit arrangement voor gekozen om te overnachten in Oosterend, de eindbestemming van onze tweede wandeldag. We maken daarom vandaag slim gebruik van de service van het Terschellinger Strandhotel om haar dinergasten te halen en brengen. Zo komen wij vanavond, zonder extra kilometers in de benen toch in Oosterend. Maar voordat we vertrekken genieten we van een heerlijk diner met vrienden en omdat het jazz weekend is, genieten we ook van sfeervolle tunes en het glaasje bijbehorende bubbels.

De tweede wandeldag begint met een smaakvol en stevig ontbijt bij Hotel Tjermelân. Vooral het bananenbrood gaat er in als koek. Echt voer voor wandelaars! Nadat we ook ons lunchpakketje klaar gemaakt hebben en de buien even voorbij lijken, stappen we op de bus richting Formerum om de route weer op te pakken.

Iets na 10 uur stappen we de bus uit, de duinen in. We struinen in noordoostelijke richting langs de rand van de Koegelwieck. Echt prachtig. Pas in het Hoornse bos zien we de vertrouwde geel/oranje marketing van de route en zijn we weer 'on track'.

Na het bos volgen de duinen van Douwkesplak. Met een wat schamele oogst van de grote cranberryvelden links van ons vervolgen we de route. We zigzaggen over mooie brede zandpaden in de richting van Heart Break Hotel. Voordat we daar zijn verlaten we toch de route nog even omdat kleine kruip-door-sluip-door-paadjes nou eenmaal leuker zijn. Een enorm wandelend duin dat langzaam de weide inwandelt zorgt voor een prachtig contrast tussen twee type landschappen. En wat pittig klauterwerk.

Na ons dagelijkse portie koffie met cranberrygebak mogen we weer een flink stuk

langs het strand. Juist de afwisseling van landschappen maakt deze tocht zo bijzonder. Net voor paal 19 kruisen we de duinenrij weer. Er is geen pad, maar hier en daar wat schoenafdrukken verraden dat hier wel wandelaars komen. En inderdaad, we komen precies uit bij een doorgang naar het wandelpad langs de weilanden achter de duinen. De zon schijnt volop en we nemen het er nog even van met een theetje in de duinen.

Het uitzicht, de rust en wind langs ons hoofd werken rustgevend en we belanden in een diepgaand gesprek. Pas als de hagel uit de lucht valt en opspringt van onze kleding realiseren we ons dat het toch wel verstandig is weer verder te gaan. De dagen zijn kort, zo eind november. We komen zowaar nog wat andere wandelaars tegen, een zeldzaamheid dit weekend. Maar ik herinner me dat je zelfs tijdens Oerol, buiten de fietspaden en dorpen, je ook alleen op Terschelling kunt wanen. De route voert ons dwars door oude weilanden en langzamerhand komen we echt op de Boschplaat, een Europees Natuurreservaat.

In plaats van de route over het fietspad nemen we het Roosenlaantje. Geen rozen, maar

berken zorgen voor een mooi contrast met de paarse en gele achtergrond van heide en helm. Als het pad ons te nat wordt, nemen we een geitenpaadje naar het zuiden. We doorkruisen een prachtig stuk woeste natuur met de laagstaande zon pal in ons gezicht. Na enkele overstapjes komen we uit bij de Jan-Willemskooi.

Om het Boschplaatgevoel nog iets aan te wakkeren lopen we eerst nog een stukje verder oostwaarts en steken vlak voor de Horrekooi de Grië over naar de Waddenzee. Daar worden we getraakteerd op prachtige lunchten. En zompige voeten. In de luwte van de wierschuur schenken we onszelf nog eens bij uit de thermosfles. Wij lopen op thee. En we zitten in de zon, terwijl overal om ons heen de buien vallen.

Na een stuk over de Waddendijk dalen we het talud af om achterlangs Oosterend naar onze accommodatie Tjermelân te lopen. Net voor aankomst krijgen we de eerste echte bui en moet toch ineens alle regenkleding eraan te pas komen. Zit dat tenminste niet voor niets in de rugzak.

Maar we weten dat de sauna van Tjermelân al voor ons aan staat, dus lopen we fluitend die laatste natte kilometer. Na heerlijke opgieting

van berken, cranberry en zeewier gaan we toch weer te voet op pad om een hapje te eten in Oosterend. Een goede gelegenheid om het nieuwe restaurant Steaks & Pancakes uit te proberen. De keuken en gastvrijheid zijn ook hier prima. En als de ober aanbiedt om ons een lift terug naar het hotel te geven, slaan we dat niet af. Er zijn grenzen aan onze sportiviteit.

Voor zondag is het weerbericht behoorlijk slecht. Bijna 100% kans op neerslag en een gevoelstemperatuur van 2 graden. Toch pakken we de tassen in en gaan op pad voor het derde en laatste etappe van ons Terschellinger wandelavontuur. Om 10 uur heeft Hessel de koffie al klaar en die drinken we lekker op bij het haardvuur.

Tot aan Lies volgen we daarna de Duinweg. Lekker lopen, zo in de luwte. Ook in het afwisselende Formerummerbos gaat dat prima, tot op de Landerummerheide de wind én zon pal in ons gezicht staan. De paarden zoeken daar duidelijk de luwe kant van de duinen op. Wij niet, want we moeten door naar Midsland Noord. Daar besluiten we om niet af te slaan naar Midsland, maar door te lopen naar het westen. We klimmen hier en daar een duintje op om van het weidse uitzicht te genieten.

Ter hoogte van De Kooi steken we weer dwars door de prachtige woeste duinen naar de Bessenschuur. Niet om te schuilen, want de regen valt nog steeds om ons heen en we worden maar niet nat. We geloven nu ook echt wel dat het minder regent op Terschelling.

Daarna pakken we de route weer op, maar maken nog een kleine omweg om langs de Tigerstelling te lopen. Ik heb er een keer een rondleiding gehad en ben sindsdien fan. Wat een bijzonder verhaal is dat en dan te bedenken dat de vrijwilligers hier emmer voor emmer en kruitwagen voor kruitwagen het zand

uit de bunkers scheppen. We zien dat er nu ook een spoorlijn wordt aangelegd. Ooit was het bunkercomplex met honderden bunkers per spoort verbonden met de haven blijkt.

Via een van mijn favoriete plekjes van Terschelling, baai Dellewal, lopen we langs de haven West-Terschelling weer in.

We eindigen waar we ook begonnen, bij de veerboot. Maar ons programma laat gelukkig nog ruimte voor een hapje en drankje bij de Walvis. Ook alweer zo'n fijn ritueel op Terschelling.

Marianne Wildenberg
November 2017

Het [driedaagse Terschelling wandelarrangement](#) is inclusief routebeschrijving en GPS tracks te boeken via VVV Terschelling.

En na een weekend vol cranberrygebak, flensjes met cranberry, een opgieting met cranberry, cranberrykoekjes en cranberrythee zijn we wel toe aan wat anders.

Met een juttertje en een kop warme soep nemen we afscheid van Terschelling. In drie dagen hebben we prachtige landschappen doorkruist en een enorme gastvrijheid genoten. We hebben al heimwee als we de boot opstappen. Want voor ons blijft Terschelling woest aantrekkelijk!